

Taktil massage till patienter på Palliativa Avdelningen på Långbro Park

Karina Pedersen (Usk, Dipl Taktil Massör)
Linda Björkhem-Bergman (Överläkare, Docent)

ASIH Stockholm Södra, Palliativa Avdelningen Långbro Park, Bergtallsvägen 12, 125 59 Älvsjö och Karolinska Institutet, Inst för Laboratoriemedicin, Karolinska Universitetssjukhuset Huddinge.

Studiens syfte

Att utvärdera effekten av taktil massage som ges till patienter som vårdas på Palliativa Avdelningen på Långbro Park.

Bakgrund

Taktil massage innebär en form av mjuk beröring av huden. Behandlingen ges oftast på händer eller fötter eller rygg och är mellan 15-45 min lång och anpassas utifrån patientens önskemål. Man har i tidigare studier visat sig kunna minska smärta och öka välbefinnandet hos bl a patienter med reumatiska sjukdomar med hjälp av Taktil massage. Taktil massage ges idag på vår Palliativa Vårdavdelning till de patienter som önskar och när möjlighet finns. Vi har nu genomfört en forskningsstudie, godkänd av Etikprövningsnämnden, för att på ett mer objektivt sätt studera effekterna av taktil massage.

Metod

41 patienter inkluderades i studien efter att skriftligt samtycke lämnats. I snitt fick patienterna 3 behandlingar var, från 1 till 10 behandlingar per patient, beroende på vårdtidens längd. Totalt inkluderades 135 behandlingar i studien.

Före och efter behandlingarna fick patienterna skatta smärta, välbefinnande och oro/ångest utifrån ESAS (skala 1-10). Puls och blodtryck mättes också före och efter behandlingen. Dessutom noterades antalet extradoser av smärtstillande och ångestlindrande medicin som patienterna behövde dygnet innan och dygnet efter behandlingen. Dessa data inhämtades i efterhand från journalen.

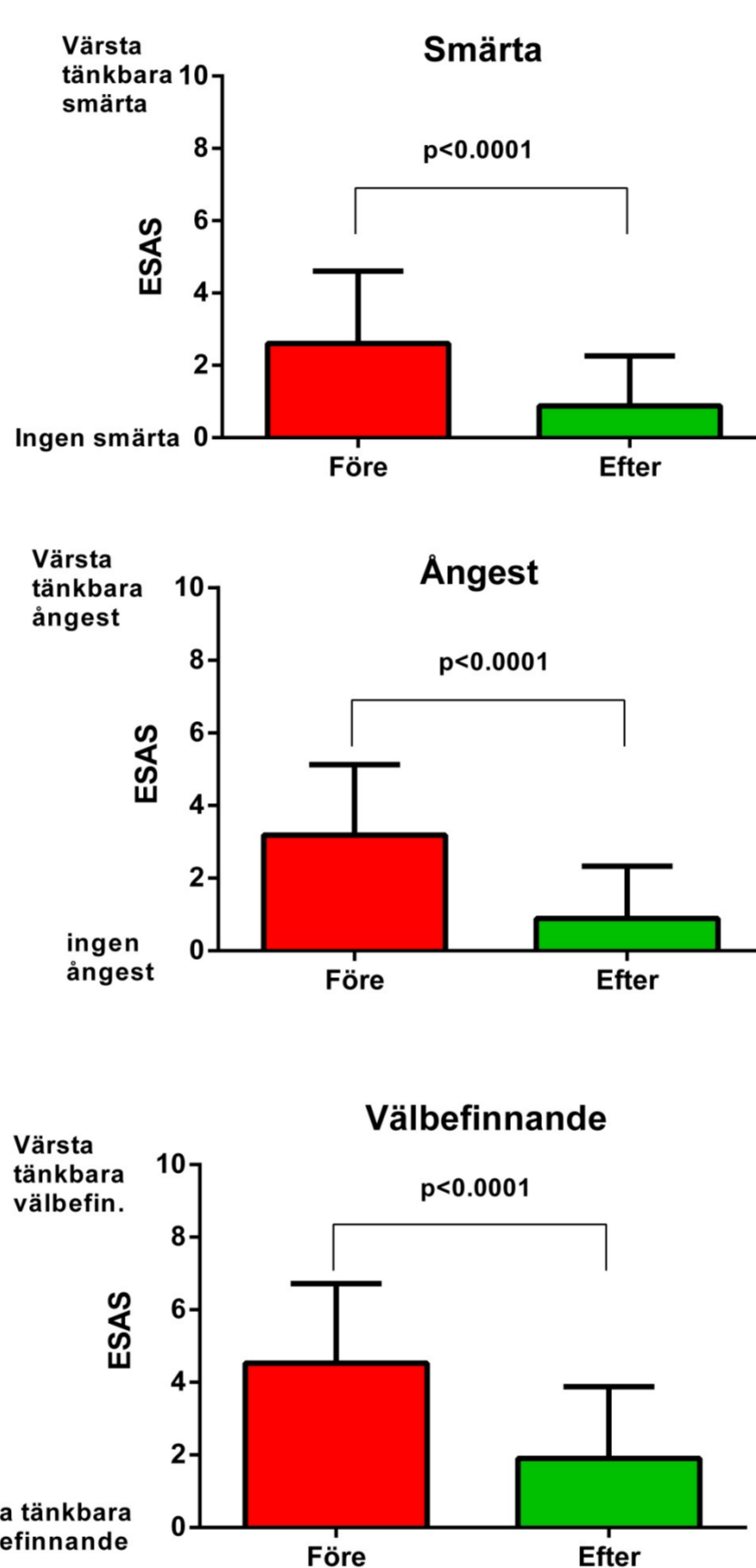

Fig 1

Resultat

ESAS

Självskattad smärta minskade efter Taktil massage i medel med 1.7 ESAS-poäng, oro/ångest minskade med 2.3 ESAS-poäng samtidigt som välbefinnande förbättrades med 2.6 poäng (Fig 1).

Medicinering

Antalet extra-doser av smärtlindring minskade dygnet efter Taktil massage från 1.6 till 0.84 doser/patient ($p < 0.001$) och för ångestlindrande medicin minskade behovet från 0.52 till 0.24 doser/patient ($p < 0.01$); (Fig 2).

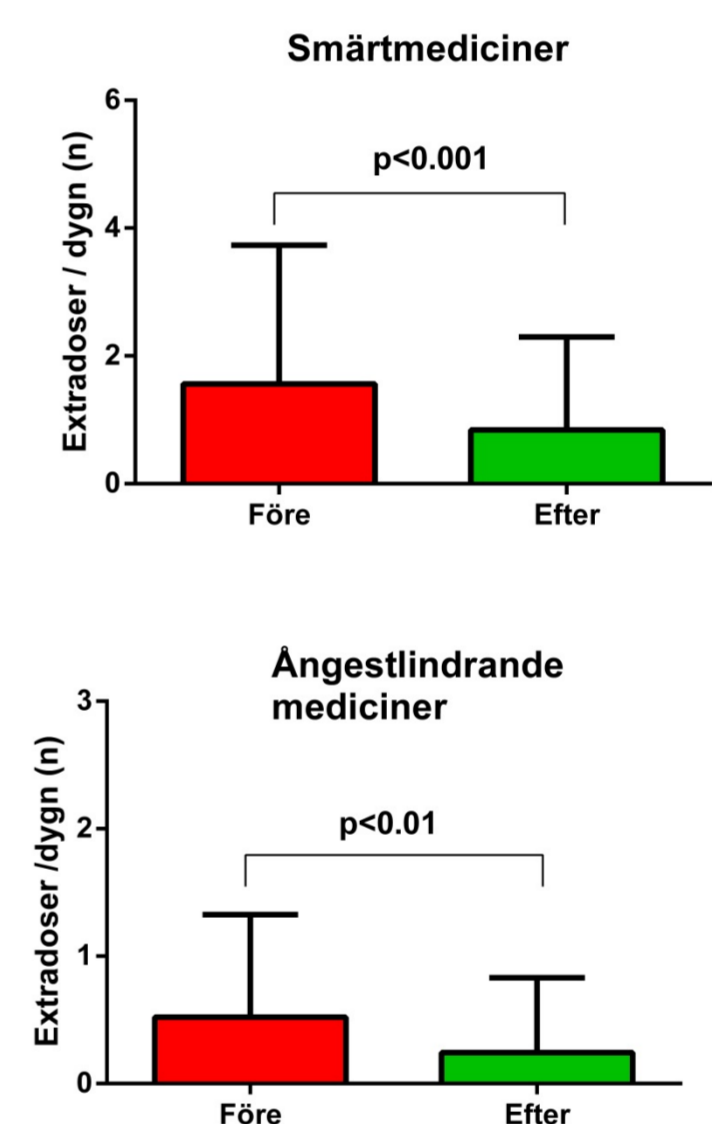

Fig 2

Effekterna

Effekten av Taktil massage sågs redan vid första behandlingen och ökade inte ytterligare vid upprepade behandlingar.

Blodtryck och puls gick ner hos alla patienterna under behandlingarna.

Inga patienter rapporterade några biverkningar utan var generellt mycket nöjda med behandlingen. Många uppgav också bättre sömn, något som dock inte monitorerades i studien.

Slutsats

Enligt denna studie ledde taktil massage till mindre smärta, oro och ångest samtidigt som välbefinnandet ökade

Vi tror att taktil massage kan vara ett bra icke-farmakologiskt komplement till ångest- och smärtbehandling för patienter i livets slutskede.